

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Gezondheidsraad
T.a.v. de heer prof. Dr. B. J. Kullberg
Postbus 16052
1500 BB DEN HAAG

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Kenmerk
3773103-1061595-PDCZ

Datum **21 MAART 2024**
Betreft Adviesvraag Gezondheidsraad inzake post-COVID

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte heer Kullberg,

Post-COVID treft veel personen. Zij ervaren langdurige klachten na het doormaken van een COVID-19 infectie. Dit heeft vaak een negatieve invloed op het functioneren van mensen en daarmee op hun kwaliteit van leven. In een eerder Gezondheidsraadadvies (d.d. 14 februari 2022) ging u in op de stand van de wetenschap rondom deze langdurige klachten na Covid-19. U schetste daarin de contouren van het post-COVID-syndroom.

Er is een groot maatschappelijk belang bij het vergroten en delen van kennis en expertise inzake post-COVID. Op verzoek vanuit ons ministerie heeft ZonMw onlangs een biomedisch-wetenschappelijke kennisagenda post-COVID gepubliceerd. Inmiddels is een subsidie aan een expertisenetwerk verstrekt en een subsidieronde gericht op biomedisch onderzoek opengesteld. Onlangs volgde een onderzoeksoproep voor klinisch onderzoek.

Uw eerdere advies dateert van 2022. U betrok daarin studies bij mensen die vroeg in de pandemie COVID-19 hebben doorgemaakt. Inmiddels zullen er ook studies zijn, waar mensen aan deel hebben genomen die recenter geïnfecteerd zijn met het Sars-CoV-2-virus. Ook zijn er aanwijzingen dat klachten die mensen met post-COVID rapporteren voor een deel overeenkomen met langdurige klachten na andere infectieziekten zoals Q-koorts, de ziekte van Lyme, langdurige klachten na sepsis en klachten zoals gerapporteerd bij ME/cvs. Ik verzoek u dan ook in uw advies onderstaande vragen te beantwoorden:

- 1) Welke definitie van post-COVID komt naar voren uit wetenschappelijk onderzoek?
- 2) Wat is bekend over de prevalentie van post-COVID?
- 3) Wat is er bekend over diagnostiek van en behandelmethode voor post-COVID?
- 4) In hoeverre bestaan er overeenkomsten tussen post-COVID en andere post-acute infectiesyndromen?

- 5) Kunt u op basis van de antwoorden op vraag 1 tot en met 4 aanbevelingen doen ten aanzien van de inrichting van zorg?
Kunt u hierbij het onlangs aangenomen amendement van lid Bushoff c.s. betrekken, welke pleit voor het komen tot een pilot waarmee gespecialiseerde post-COVID poliklinieken in enkele Nederlandse ziekenhuizen kunnen worden geopend waarin wetenschappelijk onderzoek en behandeling elkaar versterken¹?

Kenmerk
3773103-1061595-PDCZ

Ik verzoek u de kennisagenda van ZonMw², het rapport van C-support en het IVM (Instituut Verantwoord Medicijngebruik)³, waarin wordt gerapporteerd over de huidige kennis over post-COVID, de coronajournaals van het IVM⁴, en het MIT-rapport Maatschappelijke gevolgen van long covid⁵ mee te nemen in uw advies.

Vanwege de urgentie van de problematiek waar mensen met post-COVID tegenaan lopen, vraag ik u om het advies zo tijdig mogelijk uit te brengen.

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg,

Pia Dijkstra

¹ Tweede Kamer 2024 36410 XVI nr. 42

² ZonMw, Kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID, 24 oktober 2023

³ IVM, C-Support, Kennisbundeling post-COVID, juli 2023

⁴ www.medicijngebruik.nl/nieuwe-geneesmiddelen/medicijnjournaal/5429

⁵ Maatschappelijk Impact team, Maatschappelijke gevolgen van long covid, 19 juni 2023